

Міжнародний економічний інститут (Есеніце, Чехія)
Central European Education Institute (Братислава, Словаччина)
Національний інститут економічних досліджень (Батумі, Грузія)
Казахський національний університету імені аль-Фарабі (Казахстан)
Інститут філософії та соціології Національної Академії Наук
Азербайджану (Баку, Азербайджан)
Батумський навчальний університет навігації (Батумі, Грузія)
Регіональна Академія Менеджменту (Казахстан)
Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея докторів
наук з державного управління» (Київ, Україна)
Громадська організація «Асоціація науковців України» (Київ, Україна)
Університет Новітніх Технологій (Київ, Україна)
Міждержавна гільдія інженерів консультантів (Київ, Україна)
Інститут освіти Азербайджанської республіки (Баку, Азербайджан)
у рамках Видавничої групи «Наукові перспективи»

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

*Матеріали XXIX-ої Міжнародної науково-
практичної конференції*

(07 лютого 2023 року, Тепліце (Чехія), дистанційно)

2023 р.

Несін В.В. <i>ЗАСТОСУВАННЯ НАУКОВОЇ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНОСТІ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ВІЗУАЛЬНО- ОПТИЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗВАРНИХ З'ЄДНАНЬ</i>	308
Петрикова О.П., Леонтієва С.Л. <i>СУТНІСТЬ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ АРТИСТІВ-ВОКАЛІСТІВ</i>	314
Разводова М.В. <i>РОЗВИТОК РИТМІЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	320
Ступак О.Т. <i>ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ДИЗАЙНЕРСЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ</i>	325
Тарапака Н.В. <i>ДУХОВНО-МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ХРИСТІЯНСЬКИХ ЦІННОСТЯХ</i>	330
Точкова С.С., Гузь А.В. <i>АНАЛІЗ СУТНОСТІ ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ УЧНІВ МУЗИЧНИХ ШКІЛ У НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЛІТЕРАТУРІ</i>	395
Ходунова В. Л. <i>ГЕНЕЗИСНІ ВИТОКИ ПОНЯТТЯ «ГРА»</i>	342
Хома В.П. <i>ДІАХРОННИЙ ОГЛЯД ЗНАЧЕНЬ СЛОВОСПОЛУЧЕННЯ ARTIFICIAL INTELLIGENCE</i>	347
Шаравара В.В. <i>КІНОКЛУБ ЯК ФОРМА ФОРМУВАННЯ ТАКТИЧНО- СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІТ</i>	353

Петрикова О.П.

доцент, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу
Факультету музичного мистецтва і хореографії,
*Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

Леонтієва С.Л.

старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу
Факультету музичного мистецтва і хореографії,
*Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

**СУТНІСТЬ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
МАЙБУТНІХ АРТИСТІВ-ВОКАЛІСТІВ**

Збереження духовності української держави потребує професійної підготовки нової генерації музикантів, зокрема, артистів-вокалістів ХХІ століття, які спроможні залучити сучасних слухачів до глибокого пізнання та художнього спілкування з музичним мистецтвом не тільки зарубіжного гатунку, але й з мистецтвом, що несе у собі зерно національного характеру.

Музичному виконавству належить особливе місце у становленні й розвитку соціальної культури, у функціонуванні музики в суспільстві як художнього явища, його вивчали філософи античності й середньовіччя, аналізували теоретики музики і музиканти-практики доби класицизму і романтизму, дослідники різних гуманітарних наук ХХ століття.

Сьогодні в Україні питання музичного виконавства розглядають не тільки мистецтвознавці, але і науковці, які

вивчають питання становлення виконавських шкіл, діяльності окремих виконавців та музично-виконавських колективів; запроваджуються в музичну освіту новітні методики та технології (В. Антонюк, В. Белікова, Л. Василенко, С. Грица, М. Давидов, Б. Деменко, А. Іваницький, О. Ільченко, Л. Касьяненко, Ю. Мережко, Н. Овчаренко, В. Рожок, Н. Сегеда та ін.).

Сучасна наука є складною системою знань, яка досліджує різноманітні прояви музично-творчої діяльності людини, окреслює закономірності різних музичних явищ, характеризує процеси функціонування музичного мистецтва. Теорія виконавства охоплює цілу низку складних проблем, вирішення яких вимагає наукових підходів та спільних зусиль фахівців в галузі педагогіки, психології, естетики та музикознавства. Перспективність теорії виконавської майстерності забезпечується її послідовною опорою на методологічні принципи.

Сутність виконавської діяльності в музичній теорії розкривається як динамічна система, складовими якої є творчість композитора, інтерпретатора та співтворчість слухачів. У музично-педагогічній літературі наявні різноманітні наукові підходи до визначення сутності виконавського мистецтва та його окремих характеристик. На думку М. С. Кагана, виконавство є повноцінним видом художньої творчості, поряд з діяльністю композитора, драматурга, але воно має виразні відмінності, які зумовлені сформованістю особистісних якостей музиканта як виконавця, специфічними особливостями сфери художньо-творчої діяльності, суспільною значущістю, цінністю цього виду мистецтва. На думку Є. Г. Гуренка, специфічною ознакою виконавства є наявність у музичного твору художньої інтерпретації. Дослідник розкриває сутність

наукової дефініції «музичне виконавство» як вторинна, відносно самостійна творчість, що полягає в процесі конкретизації продукту первинної художньої діяльності. Науковець обґрунтовує художньо-інтерпретаційну природу виконавства, досліджує своєрідність художньої інтерпретації і спростовує її ототожнення з процесом виконання й кінцевим результатом виконавської діяльності музиканта [5].

За твердженням науковиці О. А. Бодіної, виконавству властиві масштабні три рівні творчого процесу: перший пов'язаний з усвідомленням виконавцем змісту окремих мотивів та інтонацій на основі розкриття їх семантичного значення, другий – з переведенням семантичної конкретизації в художнє узагальнення, третій – із завершенням перших двох рівнів і оформленням певного драматургічного задуму виконавця.

Характеризуючи дві антитези процесуального розвитку музичного виконавства, дослідниця Н. П. Корихалова виводить об'єктивізм та суб'єктивізм на перший план, відмічаючи, що всі проблеми в сфері музичного виконавства стосуються інтерпретації музичного матеріалу художніх творів [5].

В соціологічному аспекті питання музичного виконавства висвітлює Ю. В. Капустін, він розглядає соціальні функції музичного виконавства особливості сучасного концертного життя виконавця, форми спілкування між виконавцем і слухачем.

Виконавська діяльність зумовлена створенням «якісного новоутворення» у процесі переживання змістового наповнення музичного твору індивідумом. Вона сприяє появі якісних змін у психічних процесах особистості (Л. Виготський). О. М. Леонтьєв зазначав, що діяльності без мотиву не буває: невмотивована діяльність – це діяльність,

яка має суб'єктивно й об'єктивно «прихований» мотив. Усвідомлення суб'єктом певної діяльності веде до мети, до поставлених завдань, які розв'язуються дією. Для досягнення високого рівня самостійної активності виконавця, його творчості, необхідна наявність засобів, які забезпечать йому позицію активно діючого суб'єкта діяльності, сформулюють необхідні мотиви і потреби, що продемонструє естетичну його спрямованість.

Як результат вивчення та аналізу наукових джерел (В. В. Белікова, Я. І. Мільштейна, Г. М. Ципіна тощо) щодо проблем виконавства у педагогічному процесі, з'ясовано, що формування виконавської майстерності – це складний багатогранний процес, розвиток якого висуває необхідність постановки в центр дослідницької уваги поняття «майстерність», що складає ядро як системоутворюючу основу виконавської діяльності та виступає вихідною передумовою джерела формування майбутнього артиста-вокаліста. Синонімом слова майстерність є вправність. Ознакою майстерності є досконала обізнаність індивідуума про предмет діяльності, виконання будь-яких музичних творів характеризується індивідуальністю, неповторністю, унікальністю, оригінальністю вирішення поставлених творчих завдань [2]. Теоретичні знання, практичні уміння та навички у процесі становлення професійної виконавської майстерності майбутніх артистів-вокалістів доповнюються наполегливістю, волею, працелюбністю. На цьому ґрунті міцніє і розвивається майстерність, яка включає працю – як необхідність, і працю як гру фізичних та інтелектуальних сил особистості.

На думку сучасного науковця Ходоровського В. І., виконавська майстерність – це складний процес, який набувається виконавцем в процесі діяльності, виступає як

властивість до суб'єктивного усвідомлення образу об'єктивної дійсності, що зумовлює творче перетворення установлених стереотипів [6, С. 695].

Отже, виконавська майстерність музичних творів збагачує майбутнього артиста-вокаліста духовно-культурним змістом, розвиває індивідуальну особистість кожного митця. У процесі виконання вокальних творів емоційне забарвлення відіграє важливе значення, воно наповнює художні образи «барвами», надає їм самобутності та яскравості, допомагає краще розкрити зміст музичного твору під час художньої інтерпретації.

Аналіз наукових джерел дозволив з'ясувати, що проблема формування виконавської майстерності артистів-вокалістів є однією з вагомих актуальних питань вокальної педагогіки, адже врахування емоційно-естетичних чинників осягнення музичного мистецтва є необхідною умовою впливу на формування особистості майбутніх виконавців та є суттєвою формою збагачення їх художньо-інтерпретаційних умінь та навичок на заняттях сольного співу у вищій школі мистецького спрямування.

Список використаних джерел:

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу : навчальний посібник для студентів вищих муз. навч. закладів. Київ : Українська ідея, 2000. 68 с.

2. Базиликут Б. Орфоепія в співі : навчальний посібник. Львів, 2001. 135 с.

3. Гнидь Б. П. Історія вокального мистецтва : підр. для вищ. муз. навч. закл. Нац. муз. акад. України імені П.І. Чайковського. Київ: НМАУ, 1997. 318 с.

4. Мережко Ю. В. *Формування художніх смаків молодших школярів на прикладах національної вокальної спадщини. Мистецтво та освіта.* Київ. № 1 (79). 2016. С. 13–16.

5. Музично-виконавська майстерність як художньо-педагогічна проблема : веб-сайт. URL : https://allref.com.ua/uk/skachaty/Muzichno-vikonavs-ka_maiysternist-_yak_hudojno-pedagogichna_problema (дата звернення 03.01.2023).

6. Ходоровський В. І. Теоретичні основи формування виконавської майстерності майбутнього вчителя музики в процесі фахової підготовки. *Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики XXI століття»*, Київ, Київський університет імені Бориса Грінченка, 16–17.10. 2014 р., С. 691– 697.

